Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 515543

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	04 september 2000
Kadaster deel/nr	82864/112

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Tolkamer	Zevenaar	Gelderland

Locatienaam	*Locatieomschrijving*
Tolkamer	

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Lobith en Spijk	B			2981

*Omschrijving***

Omschrijving

T-BOERDERIJ bestaande uit een deels onderkelderd, twee bouwlagen hoog dwarshuis onder zadeldak van sneldakpannen, een evenhoog afgewolfd achterhuis, nu met golfplaat gedekt, en een aan de linkerzijde tegen het achterhuis aangebouwd bakhuis met een zadeldak van golfplaat. Het voorhuis is voorzien van siermetselwerk in de vorm van o.a. dubbele muizetandlijsten tussen de verdiepingen en om een kroonlijst aan te geven. De VOORGEVEL van het VOORHUIS is ingedeeld met hoeklisenen en een breed middenrisaliet. De geveltoppen aan de zijden zijn voorzien van een getrapt -verschillend- afgesloten spaarveld. De gevels zijn voorzien van een gepleisterde plint. De vensteropeningen zijn met een strek afgesloten. De voorgevel is vijf traveeën breed waarvan de drie middelste traveen een risaliet vormen. In de rechter travee van de risaliet bevindt zich de voordeur. De begane grond bezit zesruits schuiframen met luiken. Op de verdieping bevinden zich vierruits stolpramen. De LINKER ZIJGEVEL heeft op de begane grond één breed venster dat in 1914 werd aangebracht ter vervanging van twee smallere vensters en dat voorzien is van een zesdelig kozijn. De verdieping bezit een venster met raam als in de voorgevel. In de geveltop bevindt zich een venster met een vernieuwd raam. De RECHTER ZIJGEVEL heeft op de begane grond twee venster met ramen als in de voorgevel. De verdieping bezit eveneens twee vensters met ramen als in de voorgevel. In de geveltop bevindt zich een venster met een vernieuwd raam. De ACHTERGEVEL van het ACHTERHUIS is enigszins gewijzigd door het vergroten van de staldeuren links en rechts. Nog aanwezig zijn de met een korfboog afgesloten deeldeuren geflankeerd door een rond venster, twee rondbogige zolderluiken en een rondvenster bovenin. De rollagen van

** Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister*
*** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument*
Datum van downloaden 29 march 2024

de gebogen gedeelten van de openingen worden begeleid door een uitstekende koppenlaag. Onder dakvlak doorgetrokken hoeklisenen. In de zijgevels 5 stalluiken met bovenliggend halfrond venster, als achterzijde afgewerkt.

In het vrij gaaf bewaarde INTERIEUR zijn onder meer een met zwarte tegels belegde gang, een trappenhuis met gesneden trappaal, paneeldeuren, diverse schoorsteenmantels, zeer eenvoudig gedecoreerde stucplafonds en een diensttrap voor het personeel bewaard gebleven. De onder het voorhuis gelegen kelders waren oorspronkelijk deels in gebruik als kaaskelder ene bezitten onder meer nog pekelbakken. Het langgerekte BAKHUIS annex VARKENSSCHUUR staat dwars op het achterhuis. Aan het eind het varkensstalgedeelte. Deels vernieuwde raamindeling, voorzien van luiken. Grotendeels symmetrische topgevel met hooggelegen staldeur, stalraampjes, luikjes van dezelfde grootte op vloerniveau, vierkant zolderraam en rondvenstertje in de top. Oven en schouw nog aanwezig. Gedeeltelijk onderkelderd met tongewelf.

In de zijgevel van het achterhuis tussen bakhuis en voorhuis een waarschijnlijk 18e eeuws venster.

Waardering

T-BOERDERIJ met aangebouwde VARKENSCHUUR annex BAKHUIS ca.1872-1874 herbouwd met stijlkenmerken van het Eclecticisme.

- Van architectuurhistorische waarde als een zowel voor wat betreft het exterieur als het interieur vrij gaaf bewaard voorbeeld van een T-boerderij uit het derde kwart van de negentiende eeuw (met een oudere kern), gebouwd in de trant van het Eclecticisme waarbij zowel gebruik gemaakt is van het Romaans en de Gotiek ontleende elementen als aan het Classicisme ontleende vormen. De verschijningsvorm van zowel de boerderij als de schuur is representatief voor de ontwikkelingen in de boerderijbouw in de Liemers, de Ooypolder bij Nijmegen en in het aangrenzende Duitse grondgebied in de tweede helft van de negentiende eeuw. Het complex vormt in het Nederlandse deel van dit gebied een van de voornaamste voorbeelden van een dergelijk boerderijcomplex. De boerderij is van belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp. Deze kwaliteiten komen onder meer tot uitdrukking in de opvallende detaillering en in het materiaalgebruik zoals de toepassing van tandlijsten, wenkbrauwboogjes en meerruits gietijzeren stalramen met traceerwerk.

- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel onderdeel van het boerderijcomplex de GEERLINGSHOF dat deel uitmaakt van het historisch gegroeide waardevolle landschappelijk gebied tussen Herwen en Tolkamer waarbinnen de gebouwen door hun ligging op een terp en de massieve bouwmassa's een opvallend en beeldbepalend element vormt en als zodanig van bijzondere betekenis zijn voor het aanzien van dit gebied;

- Van cultuurhistorische waarde als uitdrukking van de stilistische en typologisch ontwikkelingen in de boerderijbouw in de tweede helft van de negentiende eeuw in de streek gevormd door de Liemers en de Ooypolder. Als zodanig heeft het complex een zekere zeldzaamheidswaarde. Het complex is van belang vanwege zijn bestemming en verschijningsvorm welke nauw verbonden is met de sociaal-economisch ontwikkelingen in de agrarische sector in de tweede helft van de negentiende eeuw in het gebied tussen de Oude Rijn en de Rijn.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Boerderij(M1)